

Utdanningsdirektoratet

Nasjonal satsing på «Vurdering for læring» - videreutvikling av skolers vurderingspraksis

Møte om eksamen og vurdering i Molde
15.02.13

Hedda Birgitte Huse, seniorrådgiver i
Utdanningsdirektoratet

Forskning og undersøkelser 2012

- NIFU og ILS 2012: Sluttrapport om forvaltningsnivåenes og institusjonenes rolle i implementeringen av reformen (FIRE)
- Nordlandsforskning 2012: Sluttrapport om sammenhengen mellom undervisning og læring (SMUL)
- NIFU 2012: Spørsmål til Skole-Norge våren 2012 - Udir's spørreundersøkelse til skoler og skoleeiere
- NTNU 2012: Vurdering i skolen. Intensjoner og forståelser

www.udir.no/Tilstand/Forskning

Noen forskningsfunn

- Skoler prioriterer utviklingsarbeid på vurderingsfeltet
- En stor andel lærere har god kjennskap til og slutter opp om innholdet i vurderingsforskriften
- Læreres arbeid på vurderingsfeltet har styrket forståelsen av læreplanene
- Mange lærere oppgir at de har endret praksis
- Stor variasjon i hvor langt skoler har kommet
- Vurderingsbegreper og -praksis diskuteres i varierende grad på fellesarenaer for hele skolen og mye er fremdeles opp til den enkelte lærer

Hentet fra rapportene på forrige lysark

OECD Reviews of Evaluation and Assessment in Education – Norway (2011)

“Formative assessment or “assessment for learning” has gained increasing prominence in both policy and practice in Norway. (...)

Norway’s long-standing tradition of teacher-based assessment provides a good basis for a stronger focus on formative assessment. (...)

Assessment for learning requires a major shift in mindset for teachers, as well as changes in assessment practices. Assessment is considered as formative only if it actually shapes subsequent teaching and learning, i.e. if teachers use the assessment to identify misunderstandings, misconceptions or missing elements of student learning, provide detailed feedback, and change teaching practices” (s.130)

Formålet med underveisvurdering i fag

Underveisvurdering skal brukast som ein reiskap i læreprosessen, som grunnlag for tilpassa opplæring og bidra til at eleven, lærlingen og lære kandidatane aukar kompetansen sin i fag

Forskrift til opplæringsloven, § 3-2

Vurdering *for* læring

- handler om at informasjon om elevenes kompetanse og utvikling gir retning for planlegging og gjennomføring av opplæringen
- krever at lærere systematisk innhenter og **bruker** informasjonen med det formål å se:
  - hvor eleven(e) er i sin læring
  - hvor de skal
  - hvordan de best kan nå målene

Vurdering
for læring

Nasjonal satsing på *Vurdering for læring* (2010-2014)

- Overordnet målsetting er at skoleeier, skoler og lærebedrifter videreutvikler en vurderingskultur og en vurderingspraksis som har læring som mål
- I løpet av perioden deltar skoleeiere, skoler, voksenopplæringsentre, lærebedrifter, lærere og instruktører i 14-16 mnd
- Til sammen 187 kommuner, 19 fylkeskommuner, 48 private skoler (alle fylker)
- Skoleeierne skal:
  - Bygge lærende nettverk lokalt
  - Videreutvikle praksis i klasserom og lærebedrift basert på fire prinsipper for god undervisvurdering
  - Delta på fem felles samlinger i direktoratet

Fire prinsipper for god underveisvurdering

Elevene og lærlinger lærer bedre når de:

- forstår hva de skal lære og hva som forventes av dem (forskriften § 3-1)
- får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen (§ § 3-11, 3-13)
- får råd om hvordan de kan forbedre seg (§ § 3-11, 3-13)
- er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og egen faglig utvikling (§ 3-12)

Vurdering for læring

www.udir.no/vfl

Tilbake til udir.no/vurdering

Vurdering for læring

En side for deg som vil lære mer om
undervisvurdering.

Hva er vurdering for læring?

Vurderingsverktøy

Utforsk din egen
vurderingspraksis

Filmer fra klasserom og
læresteder

Videoforedrag

Bibliotek

Nasjonal satsing på vurdering
for læring

Regionale konferanser 2012

Hva er vurdering for læring?

Undervisvurdering har til formål å fremme læring og gi grunnlag for tilpasset opplæring. Undervisvurdering kan også kalles vurdering for læring.

Vurdering for læring i praksis

A- A+ | Om nettstedet | Kontakt oss

Søk i hele udir.no

Søk

Aktuelt

- » Videoforedrag fra regional konferanse i Oslo 28-29. mars 2012
- » Lærebrosjyre nasjonale prøver
- » Filmer om klasseledelse
- » 3 nye rapporter om vurdering
- » Nasjonal satsing på vurdering for læring
- » Rammeverk for skolebasert kompetanseutvikling på ungdomstrinnet 2012-2017

Nyttig informasjon om vurdering

Udir.no – vurdering

Forskrift til opplæringsloven

Forskrift til privatskoleloven

Rundskriv til individuell vurdering

Vurdering i fagopplæringen

Utforsk din egen vurderingspraksis

www.udir.no/vfl

Spørsmål til refleksjon

- Hva vet dere skoleledere om vurderingspraksisen ved egen skole?
- Hva vet dere som jobber på skoleeieinivå om skolenes vurderingspraksis?
- Hvordan går dere fram for å få innsikt i hvordan praksisen utvikler seg?
(i klasserommet, i lærerkollegiet, på kommunenivå)

Spørsmål til refleksjon

- Hvordan kan vi bruke de fire prinsippene mer systematisk på vår skole?
- Justerer lærerne opplæringen på bakgrunn av informasjon om elevenes læringsbehov?
  - *Eksempel: Får elevenes svar på en prøve betydning for opplæringen i faget uka etter?*
- På hvilke måter involverer vi elevene i vurderings- og læringsarbeidet?

Erfaringer fra satsingen så langt

- Stort engasjement og vilje til å forbedre egen vurd.praksis
- Stor variasjon i hvordan satsingen legges opp og utviklingen på skolene
- Mer bevisst forhold til læreplaner og hva elevene skal lære
- Økt bevissthet rundt egen vurderingspraksis og flere konstruktive diskusjoner om læreplaner og vurdering
- Mer systematisk vfl-arbeid
- Gode erfaringer med "lærende nettverk"
- Rektors rolle er avgjørende for å få til utvikling
- Positivt at skoleeier følger opp og etterspør
- Erkjennelse av at utviklingsarbeidet fortsetter etter deltakerperioden
- utfordringer: Spredning og å holde trykket oppe over tid

Skoleeierrapporter pulje 1 og pulje 2

Konsekvenser for sluttvurdering?

- Flertallet viser til nedgang i antall klager på standpunkt
  - Kan ses i lys av systematisk arbeid med klagesaker over lengre tid
- Færre omtaler prosent som har fått medhold ved klagesaker
- Bedre underveisvurdering ført til en mer forutsigbar/bedre standpunktvurdering?

Skoleeierreporter pulje 2 (videregående opplæring)

Viktige forutsetninger for å videreutvikle praksis

- Tilbakemelding og oppfølging på alle nivåer
- Tett oppfølging fra skoleeier
- Skoleleder er involvert i og leder prosessen
- Forankring og eierskap i personalet
- Kompetanseutvikling bør skje gjennom vekslning mellom praksis og teori
- Kultur der det er lov å prøve og feile

Videreutvikling av vurderingspraksis - spørsmål til refleksjon

- Hva kjennetegner vår vurderingspraksis i dag og «hvor trykker skoen»?
- Hva slags delingskultur har vi på vår skole?
  - snakker vi mye om vurdering?
  - deler vi f.eks. undervisningsopplegg og elevbesvarelser?

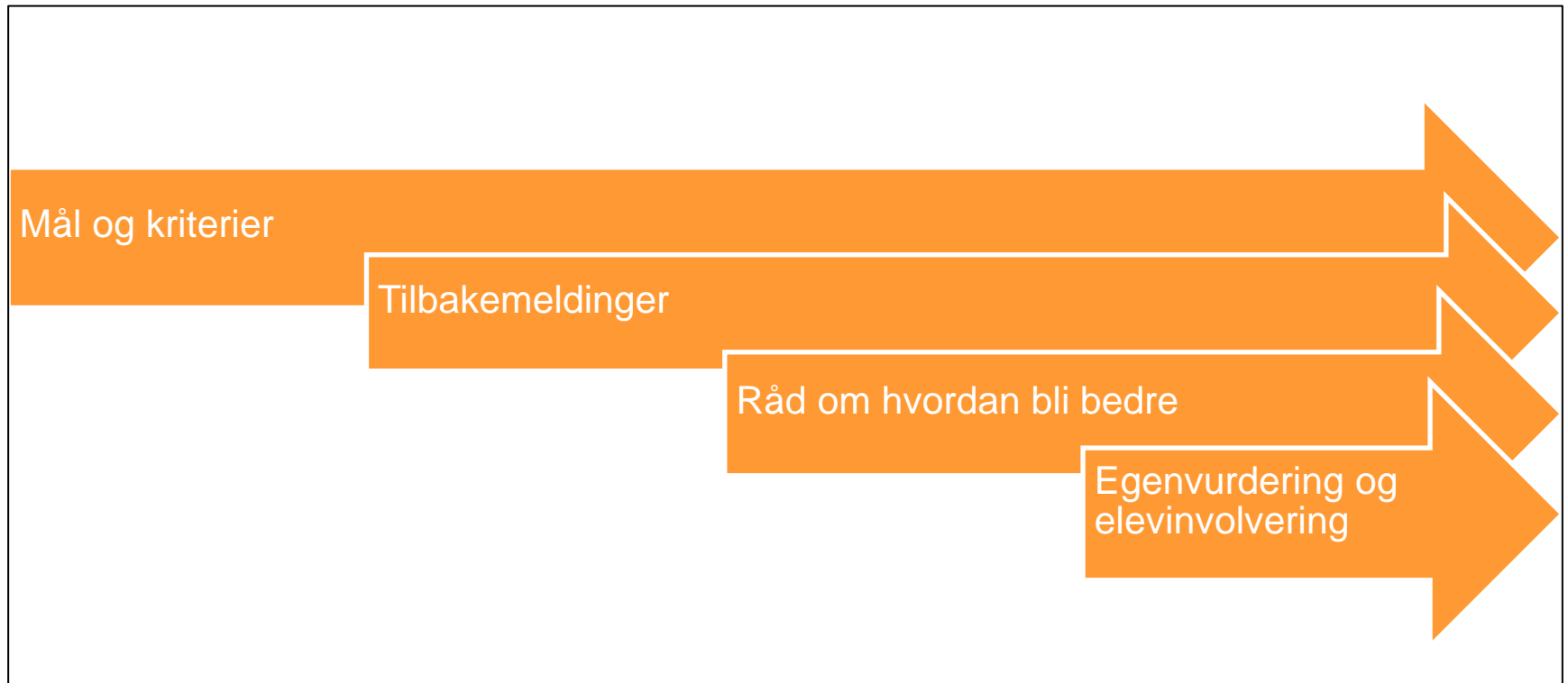
Videreutvikling av vurderingspraksis - spørsmål til refleksjon

- Legger skoleledelsen til rette for arenaer der lærerne kan dele eksempler og reflektere over egen vurderingspraksis?
- Hvordan involvere hele personalet i å utvikle sin vurderingspraksis?
- Hvordan kan kompetanseutvikling «eksternt» deles og bli en ressurs inn i skolens eget utviklingsarbeid?

Oversikt over nettressurser for kompetanseutvikling på www.udir.no/vfl

- Kartlegge egen vurderingspraksis
- Verktøy for refleksjon over praksis
  - Filmer
  - Ulike verktøy
  - Refleksjonsskjemaer
- Faglig påfyll
  - Videoforedrag
  - Litteratur, forskningsartikler og rapporter
- Regelverk og veiledninger

Fokus på fire prinsipper for god underveisvurdering

Filmer fra praksis

og flere er underveis...

Tilbakemeldingar
som fremjar læring
Eksempel frå Gjøvik

Videoforedrag og forskning

Gordon Stobart

Louise Hayward

Ressurser fra samlinger i satsingen

Vurdering for læring

En side for deg som vil lære mer om undervisningsvurdering.

Nasjonal satsing på vurdering for læring

Hva er vurdering for læring?
Vurderingsverktøy
Utforsk din egen vurderingspraksis
Filmer fra klasserom og læresteder
Videoforedrag
Bibliotek

Nasjonal satsing på vurdering for læring

- Pulje 1 (2010-2012)
- Pulje 2 (2011-2012)
- Pulje 3 (2012-2013)
- Pulje 4 (2013-2014)

Søk i hele udir.no

Grunnleggsdokument for satsingen

Det er utarbeidet et grunnleggsdokument som blant annet beskriver hvilke prinsipper og læringer som gjelder for deltakere i den nasjonale satsingen. Last ned [Grunnleggsdokument](#)

Vurdering for læring er en 4-årig satsing i regi av Utdanningsdirektoratet. Satsingen vil omfatte ca. 170 skoleeiere fordelt på alle landets fylker.

A- A+ | Om nettstedet | Kontakt oss

Ressurser fra samlingene:

- Foredrag
- Presentasjoner
- Praksisinnlegg
- Forskning

Aktuelle brosjyrer om underveisvurdering

- Underveisvurdering i fag
- Brosjyre om vurderingsforskriften
- Brosjyrene kan lastes ned her:
<http://www.udir.no/Vurdering-for-laring/Om-vurdering-og-laring/Vurdering-i-forskriften/>

